

LA CAMPANA DE GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

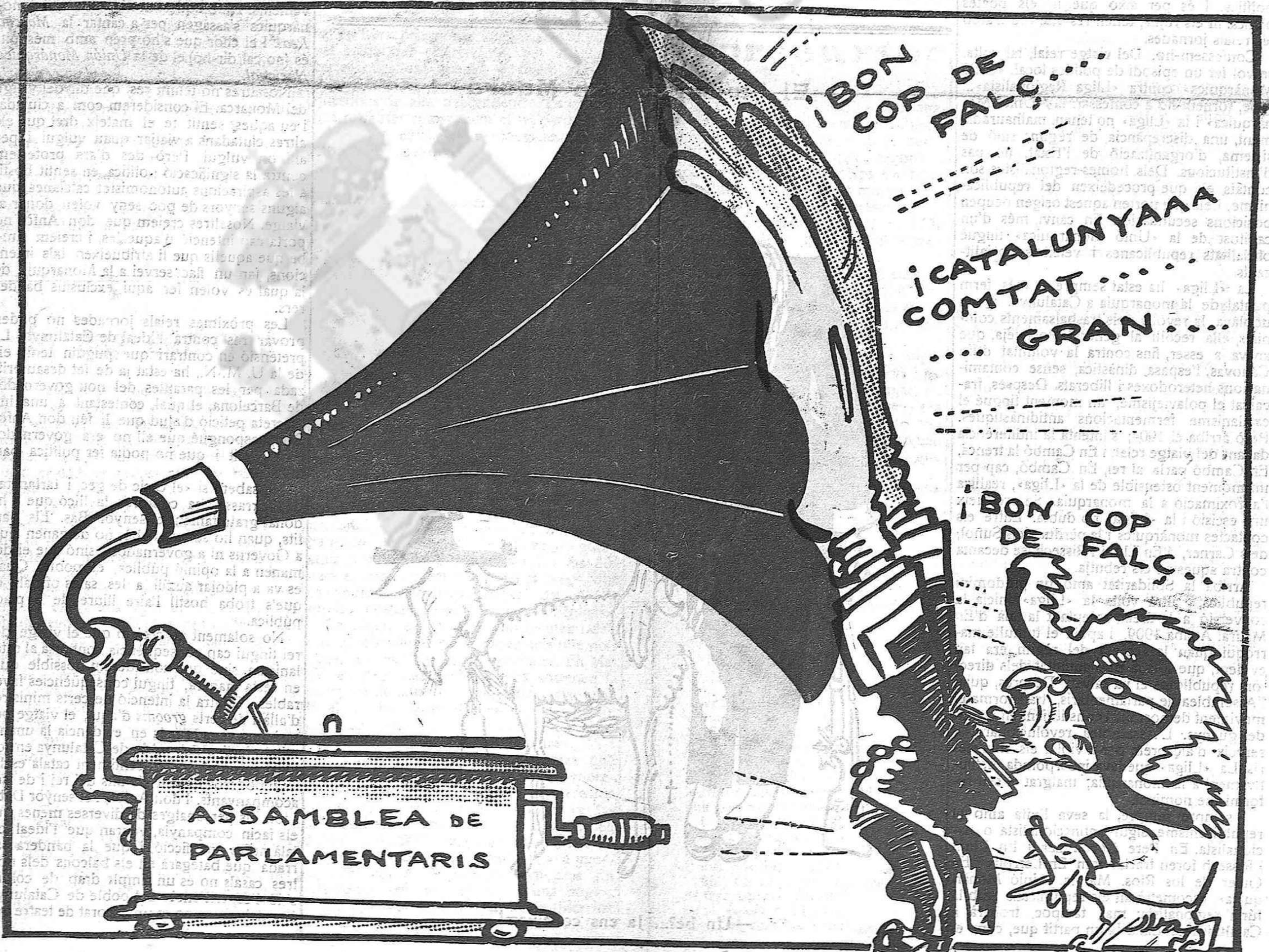
DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIO, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANJER, 2'50

DAVANT DEL FONOGRAF

— Calla, lloro mecànic!... No siguis imprudent.

La bergaminada

L'atxerit andaluc que fa de ministre de la Governació dins el Govern d'Espanya, ha volgut fer un punt d'home davant la Mancomunitat de Catalunya. Tant aviat com arribà al Ministeri, amenaçà amb una ofensiva anti-mancomunista. Durant unes quantes setmanes la vaselina del senyor Dato, combinada amb la vaselina de la «Lliga», impediren que el senyor Bergamín realitzés el cop que's proposava. Després d'estar uns quants dies a punt de sortir del Ministeri, En Bergamín s'ha fet fort en el seu lloc, no sabem perquè. I des de la seva poltrona ministerial, ha pegat un ràpid cop de ploma contra les Diputacions catalanes i la Mancomunitat de Catalunya, anul·lant damunt del paper el traspàs dels serveis fets per aquelles a favor d'aquesta.

En Bergamín la volia fer, i al cap d'avall l'ha feta. Estem, doncs, en plena bergaminada. Però els que's creuen saber les coses, asseguruen que el cop de ploma del senyor Bergamín no tindrà altres efectes sinó alguns esquitxos de tinta damunt el paper que serveix per als expedients. Allò mateix que ara En Bergamín ha volgut anul·lar, serà pròximament autoritzat. Si no ens enganyen —i nosaltres som un poc recelosos— n'hi haurà prou amb uns quants tràmits administratius perquè quedi esborrada de fet la R. O. bergaminada. De totes maneres, sempre hi haurà hagut una humiliació imposada a les nostres Corporacions públiques. Es veu que En Bergamín ha volgut, per damunt de tot, demostrar que ell té prou poder per a fer i desfer. Es l'orgull de l'arribista, que li agrada demostrar als altres el seu poder.

Però ni amb això sortirà amb la seva l'atxerit ministre andaluc. L'humiliació serà una humiliació de paper. Passarem pels tràmits nous, pels expedients que el Ministre reclama. Sota el paper hi haurà sempre l'ànima de Catalunya; i aquesta no es doblegarà pas. Al contrari: després de la bergaminada encara s'ha redressat. Els ministres passen, i l'ideal de Catalunya segueix en peu, esperant l'hora del seu triomf definitiu.

UN EPISODI

LS viatges reials ja no poden tenir la prosa apoteòsica i ingénua d'En Joan Maragall, ni odes recriminadores a lo Víctor Hugo. Un viatge reial, avui, esdevé una peripècia política. El quefe de l'Estat prou que posarà una actitud constitucional i un gest de sobirana cortisanía, mes altres elements voldran extreure d'ell efectes polítics. I és per això que ni els poetes blancs, ni els rojos, tenen res que veure amb les reials jornades.

Confessem-ho. Del viatge reial, tal volta, se vol fer un episodi de política local. «Unió Monàrquica» contra «Lliga Regionalista»... I bé, tornem-ho a confessar: la «Unió Monàrquica» i la «Lliga» no tenen, malhauradament, una discrepància de règim, sinó de sistema, d'organització de l'Estat, no pas d'institucions. Dels homes regionalistes són contats els que procedeixen del republicanisme, i els que porten aquest origen ocupen posicions secundàries. En canvi, més d'un capítol de la «Unió Monàrquica» tingué oficialitats republicanes i veleitats socialitzants.

La «Lliga» ha estat sempre el més ferm puntal de la monarquia a Catalunya. Quan udolava la revolta pels trasbalsaments colonials, ella recollí al general Polavieja, que anava a ésser, fins contra la voluntat d'En Cánovas, l'espasa dinàstica, sense contaminacions heterodoxes i lliberals. Després, fracassat el polaviejisme, un moment tingué el catalanisme fermentacions antidinàstiques. Però arriba el 1904; s'intenta la indiferència davant del viatge reial, i En Cambó la trenca. En Cambó parla al rei, En Cambó, cap per un moment ostensible de la «Lliga», realitza l'aproximació a la monarquia. Se produeix una escisió i la «Lliga» no dubta. Entre els contactes monàrquics i la perdua dels Suñol, dels Carner, d'En Lluhi i Rissech, se decanta contra aquests i els rebutja.

Arriba la Solidaritat amb un predomini republicà, i altra volta la «Lliga» inicia la conversió a la dreta, acceptant la mà d'En Maura. Arriba 1909, i apoia el tumulte marroquí, quan la feblesa del règim era tan evident, que sols la pusilanimitat dels directores republicans el va salvar. Després, quan l'Assemblea de parlamentaris, transforma el moviment democràtic i constituïent en ocasió de guanys. L'Assemblea revolucionària li serveix d'alçaprem per a violar els ministeris. La «Lliga» quedava incorporada definitivament a la monarquia, malgrat el seu reformisme nominal.

I sempre, sempre, la seva lluita amb el republicanisme, sigui antinacionalista o nacionalista. En Pere Corominas i En Lluhi i Rissech foren tractat com En Lerroux i En Giner de los Ríos. Mai la «Unió Monàrquica» escometrà an els republicans amb la fúria regionalista; mai, tampoc, trobarà a Catalunya la dinastia un partit que, com el

regionalista, pugui oposar an els populars un cordial envoltat d'una intel·ligència i d'una doctrina.

Ha pogut més, en els governs centralistes, la seva animadversió envers als ideals de Catalunya, que no pas el seu amor a la monarquia. Si aquesta emprengué una acció autonomista, no tindria cap terra més fidel—fidelitat de burgesia, naturalment—que Catalunya. Perquè el catalanisme burgès—i ho és gairebé tot—prefereix, com En Pí i Maragall, una monarquia federal a una república unitària.

No, no; el viatge reial no pot contrariar a la «Lliga», encara que aparentment afavo-

reixi als seus adversaris monàrquics. El Municipi, amb majoria regionalista, obrirà al rei les portes de la ciutat. La Diputació i la Mancomunitat, regionalistes, el guiaran. Montjuich serà seu; el palau reial, projectat, serà seu. I a un temps, la «Lliga» podrà mostrar la seva força i la seva cortesia.

I lluny de la «Lliga», lluny del seguici pompós, restaran les multituds obreres, les nostres, que no tenen ni municipi, ni diputació, ni Mancomunitat, ni terrenys per a palaus, però que porten els prenys de l'avenir.

PARADOX

LA MANDRA

O és que la peresa sigui cosa exclusiva de la calor encara que'l sol de juliol l'enverini. La peresa és cosa de tot temps i entre els espanyols forma part de la nostra naturalesa. Ja naixem cansats. Els catalans, per més que diguin les males llengües, no som una excepció.

La mandra malmet la major part de les campanyes que ens emprenem. La defença del Dret Català, greument menaçat per unes resolucions del Suprem, ja no ens interessa. Lo de la Mancomunitat comença a tenir-nos sense cuidado. Ens cansam aviat de tenir els punys enlaire i els de Madrid, que ja coneixen la nostra flaca, en lloc de tirar-nos al damunt un raig d'aigua freda, ens hi tiren una colla de dies o de setmanes o de mesos i oli en un llum. El temps ens aplaca els nirvis i les boques cridaneres s'entretenen mastegant coques de Sant Joan.

Allò de la *santa persistència* és un dir. Podrà tenir-la un Cambó per a fer diners, i un Lerroux per a governar, i un Samblancat

per a seguir presons, però que la tingui el poble per a seguir campanyes amb l'energia suficient per a guanyar-les, no és pas vritat.

I quedi ben aclarit que la *persistència* no és la *conseqüència*. Són dugues coses ben diferents. La persistència és dinàmica, és acció. La conseqüència és estàtica, és mandra. Per a persistir en una dèria, fins a fer-la cosa efectiva, cal energia i voluntat. Per a ésser federal tota la vida n'hi ha prou amb dir-se'n i clavar-se a jeure.

Devegades el pare, la mare, els avis, la tia i fins dos o tres veïns veuen a una criatura que s'enfila a un lloc perillós amb risc de rompre's el cervell.

—Aquest xicot es farà mall!—diu el pare.

—Cauràs!—xiscla la mare.

—Noi, baixa d'aquí!—cria l'avi.

Qualsevol podria aixecar-se i treure al noi del lloc perillós donant-li de pas una clatelladeta de càstic o d'esmena, però ningú es mou de la cadira i naturalment el noi se'n va de n'orris i és fa un xiribec al front.

Tots sabem com podria salvar-se Catalunya i només caldria que cada h'u s'aixequés de la seva cadira per a donar-hi un cop de mà, però la maleida mandra ens manté clavats al seient i així qualsevol Bergamín pot burlar-se de nosaltres.

I no val a donar la culpa a la calor.

JEPH DE JESPU

LES REIALS JORNADES

Encà de son adveniment al tron d'Espanya, don Anfòs XIII ha fet tres viatges a Catalunya. Ara està a punt de fer el quart viatge, si és que a darrera hora no es presenten inconvenients. Amb aquest motiu, els nostres monàrquics s'assagen per a cantar la *Marcha Real*. I el chor que s'ho pren amb més pit, és (no cal dir-ho) el de la *Unió Monàrquica Nacional*.

Nosaltres no tenim res que dir del viatge del Monarca. El considerem com a ciutadà, i en aquest sentit té el mateix dret que els altres ciutadans a viatjar quan vulgui i per allí on vulgui. Però des d'ara protestem contra la significació política, en sentit hostil a les aspiracions autonomistes catalanes, que alguns senyors de poc seny volen donar al viatge. Nosaltres creiem que don Anfòs no porta cap intenció d'aquestes, i creiem també que aquells que li atribueixen tals intencions, fan un flac servei a la Monarquia, de la qual es volen fer aquí exclusius banderers.

Les pròximes reials jornades no poden provar res contra l'ideal de Catalunya. La pretensió en contrari que puguin tenir els de la U. M. N., ha estat ja de fet desautoritzada per les paraules del nou governador de Barcelona, el qual, contestant a una indiscreta petició d'ajud que li feu don Anfòs Sala, respongué que ell no era governador d'un partit i que no podia fer política partidista.

No sabem si «el cacic de gec i tartaneta» de Terrassa, ha comprès la lliçó que li ha donat gratuïtament el senyor Bas. Els partits, quan ho són de debò, no demanen ajud a Governos ni a governadors, sinó que el demanen a la opinió pública, el poble. Quan es va a pidolar auxili a les sales oficials, és que's troba hostil l'aire lliure de la plaça pública.

No solament no creiem que el viatge del rei tingui cap conseqüència contrària al catalanisme, sinó que considerem possible que, en certa manera, tingui conseqüències favorables. Contra la intenció de certs ministres d'allà i de certs *grooms* d'aquí, el viatge posarà una vegada més en evidència la unanimitat efectiva del poble de Catalunya en son ideal autonomista. El sentiment català esclatarà poderós davant els ulls del rei i de sos acompanyants. I don Anfòs, i el senyor Dato, i tots els personatges de diverses menes que els facin companyia, veuran que l'ideal català no és una ficció, i que la bandera barrada que bategarà en els balcons dels nostres casals no és un simple drap de colors, sinó l'esperit encès del poble de Catalunya. El catalanisme no és un decorat de teatre que

El "toisón" d'En Maura

—Un bè?... Ja ens coneixem!

meva aixada. Les que valguessin quelcom, les conservaria, posant en el porxo una taquilla... Veure el temple, un ral. Veure una funció una pesseta, dues pessetes, etc.

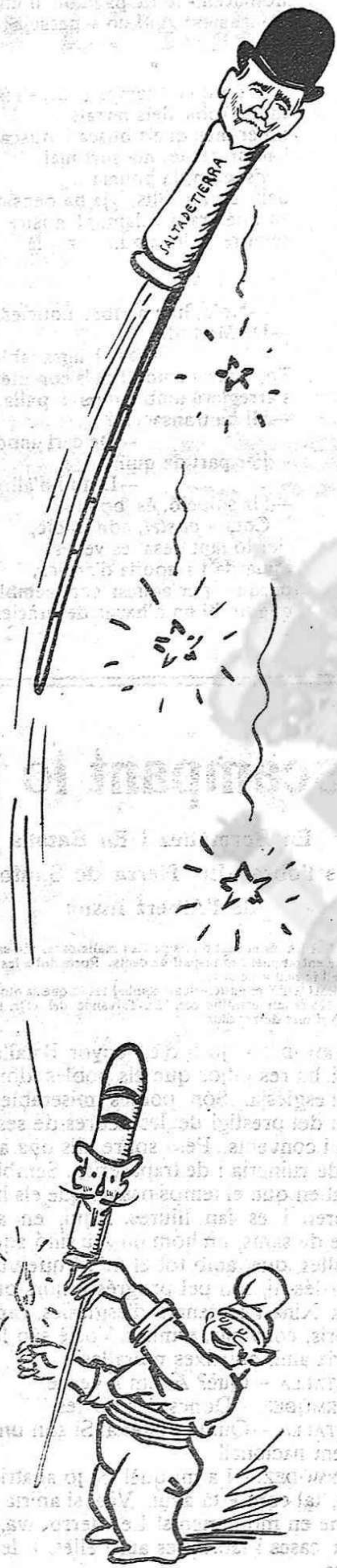
BATALLA.—Vaja, home, vostè se'n burla. Posaria vostè preu a lo que és sagrat? Un pobre per a oír missa tindria que pagar un ral; i si no'l tenia?

BERMÚDEZ.—En el meu Estat, eucarístic senyor, no hi hauria pobres. Això queda pel regne de Déu.

BATALLA.—Sempre hi haurà pobres a la terra.

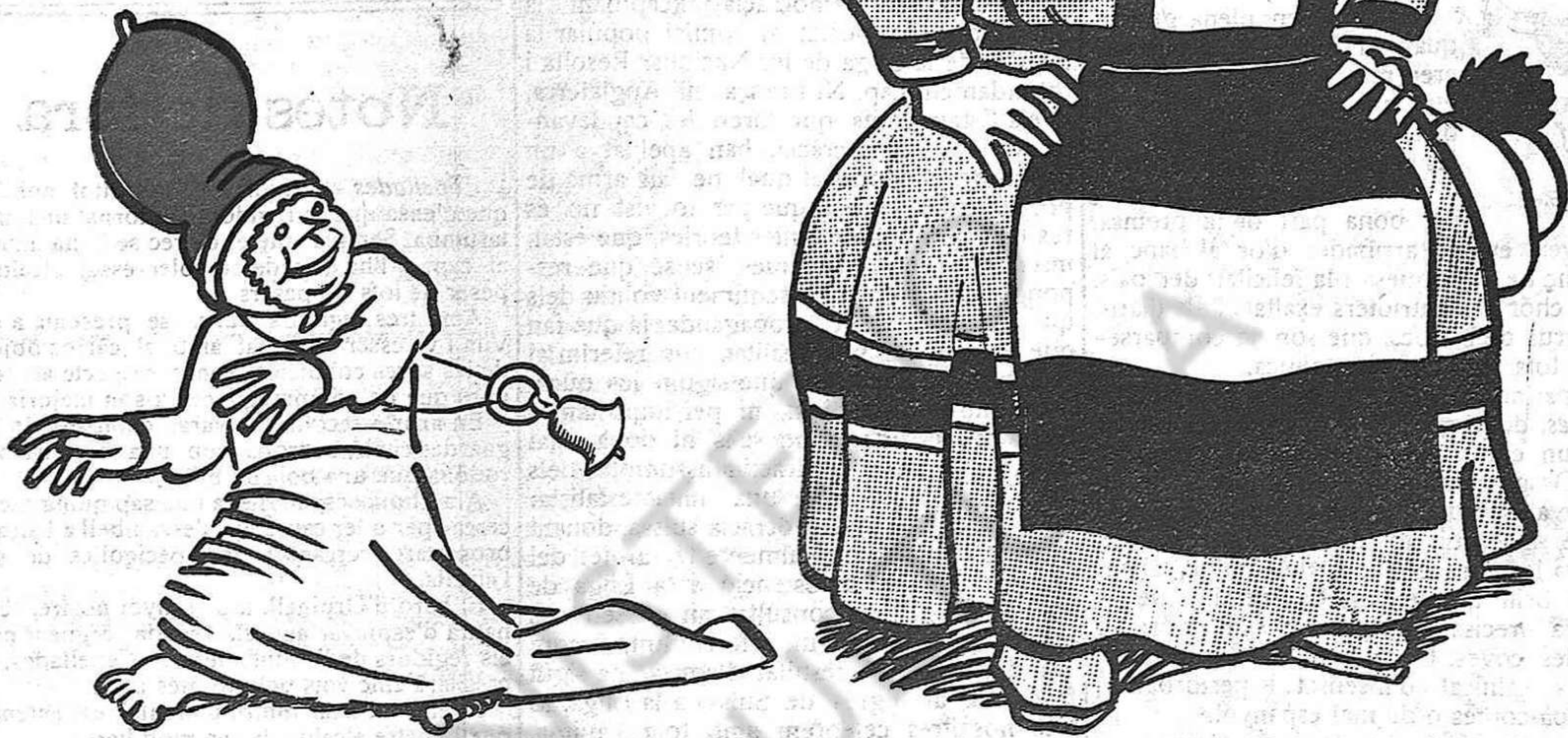
BERMÚDEZ.—Sí, això és molt còmode. Ja ho crec. Si els deixen a vostès, sempre hi haurà qui demani la sopa pudenta dels convents. És completament lògic. La misèria d'un poble està en relació directa de son catolicisme. Avila és un cas. Tot el sant dia estan dient a la porta: Alabat sia Déu! Els carrers plens de captaires i capellans; els porxos de les esglésies, d'esguerrats i cegos. L'aigua escasseja i tota la pols de Castella ens ofega. I la misèria intel·lectual! En tot el poble no hi ha només que un comerç que ven llibres i és una tenda de quincalla que té

Nits de verbena

Entre foguera i foguera s'engeguen bastants coets per Sant Joan i Sant Pere.

Coses de la política regionalista

La criatura rebeca—Ja sé caminar sola.

La mainadera pacient—Ja vindràs a l'hora de mamar'...

entre les estampes i els reliquiars dos o tres volums plens de pols i invendibles. Això sí, congregants d'això i de lo altre, adoratrius d'aimants divins a falta dels humans.

BATALLA.—Senyor Bermúdez, que això és ofendre...

BERMÚDEZ.—No ho cregui, beatífic senyor. Què ha d'ésser! És la pura veritat. Així estan les adoratrius, les pobres anèmiques...

BATALLA.—Senyor Bermúdez...

BERMÚDEZ.—Què desitja, mon angèlic amic?

BATALLA.—Que vostè m'ofen amb ses burles... I ara em toca a mí. Avila, em sent?, fou gran en el gran segle espanyol, en el segle de Santa Teresa i de Carles V, quan no's ponía el sol en els dominis d'Espanya...

BERMÚDEZ.—Quina erudició!

BATALLA.—Sí, senyor; no's ponía el sol. Erem els primers i ho devíem a l'església; ho sent?, a l'església.

BERMÚDEZ.—Què li devien vostès? Que no's pongués el sol?

BATALLA.—Sí, senyor. Que'ns respectessin i ens temessin per tota Europa.

BERMÚDEZ.—Però, amic, si allavors estavem pitjor que estem!

BATALLA.—Home, no digui això. Vostè no sap història.

BERMÚDEZ.—Vostè sí que no està enterat. En aquest segle Espanya comptava menys de dotze milions d'habitants i els soldats es morien de gana en els Països Baixos. Sols menjaven quan entraven a saquejar algún poble. On ha llegit vostè la història d'Espanya?

BATALLA.—Quina pregunta! Doncs en la història.

BERMÚDEZ.—Està fresc! Jo l'he llegida an En Cervantes i Quevedo.

BATALLA.—Qui fa cas d'aquests...

BERMÚDEZ.—No n'hi farà vostè, però jo sí. Per això he sapigut que els reis es morien de no rentar-se, que l'assassinat era cosa natural, que el Sant Ofici torrava als Bermúdez d'aquell temps per burlar-se dels Batallas...

BATALLA.—Bueno, bueno; amb vostè no s'hi pot discutir. Vostè pren a broma lo més seriós. No podem entendre'ns. A mí, amb la meva fe em basta. Crec, ho sent?, crec i tinc per un honor haver nascut en una terra de sants...

BERMÚDEZ.—De sants que no se'n recorden de vostès.

BATALLA.—Què vol dir amb això?...

BERMÚDEZ.—Res. Que els sants podrien fer quelcom per vostès i omplir-los de riqueses.

BATALLA.—En tenim moltes: la consciència tranquil·la, l'ànima pura...

BERMÚDEZ.—Sí, sí...

BATALLA.—L'ànima pura, la vida honrada...

BERMÚDEZ.—Ja... ja... Vagin vivint amb la santa... Sembla mentida!

BATALLA.—Què?

BERMÚDEZ.—Que en ple segle xx hi hagi pobles que visquin del record d'una dona visionària i histèrica.

BATALLA (*enfadat*).—Ah, això no! Això no ho consento, ho sent? Fins aquí poden arribar ses grosseries...

BERMÚDEZ (*indignat*).—Còm! Grosseries seran les de vostè, vell hipòcrita!

BATALLA.—Que estic a casa, senyor Bermúdez...

BERMÚDEZ.—Doncs, senyor Batalla, vaig a trencar-li el cap en sa pròpia casa.

BATALLA.—A qui, a mí? Sóc vell, però...

I sort que quasi sempre posava fi a les discussions el senyor Sangil, el principal personatge de la discutida obra d'En Albert Insúa.

Foc

La famosa «Assemblea de Parlamentaris» ha transcorregut sense'l més petit entusiasme per part del poble.

I es comprèn. És el vell conte del pastor bromista que cridava als tres pastors: «Correu que vé el llop!»

Cada vegada ensarronava a menys gent.

I el dia que'l llop s'hi presentà de debò no va tenir ningú que l'ajudés.

¿Què faran els parlamentaris, si el llop realment, és a les vores del Ebre?...

Al tornar de Alemanya, En Cambó s'ha trobat amb Catalunya, és a dir, els polítics regionalistes de Catalunya, un tant soliviantats.

Inicis d'exaltament, reunions parlamentaries... Era l'hora de aportar-hi ell la seva fibra patriòtica.

I tot el seu patriotisme, sabeu en què ha consistit?

En anar al Tivoli a aplaudir *Les Caramelles*.

Avui, S. M. el rei de les Espanyes don Alfons XIII surt de Madrid en direcció a Barcelona.

Vé a inaugurar un hospital, a posar la primera pedra de un palau i a visitar les obres de la futura Exposició.

Acompanyarà al monarca l'amo de les cireres l'il·lustre Dato.

En Bergamín, el famós ministre de la Governació diu que ha dit que «de bona gana també vindria»

Que vingui, que'l coneixerem.

Aquell comte de Salvatierra, governador de la insula barcelonina ja se n'ha anat, gràcies a Déu.

Oblidem-lo piadosament i fem vots per a que la persona que ve a substituir-lo tingui millors qualitats de simpatia.

El nou governador es diu don Carles de Bas. Tan debò que no li tinguem de dir aviat com al altre:

—Bas,...Bas... vas per mal camí

Amb motiu del viatge regi han vingut a Barcelona infinitat de personatges polítics madrilenys.

En canvi, de Barcelona han emigrat moltíssims obrers, la vida dels quals se'ls fa impossible per manca de garanties de llibertat.

Y váyase lo uno por lo otro!

Valent com sempre, En Macià, en la «Assemblea de Parlamentaris», va fer-hi el seu paper. Amic del «tot o res», intrangissent empedernit, les seves paraules foren d'anatema contra els oportunistes ambiciosos de carteres ministerials.

I dirigint-se a En Cambó, va dir-li, davant de tot-hom: «La claudicació de vostè és lo que ha portat això».

En Cambó, mut i groc, semblava la personificació de la culpa i del penediment tot alhora.

Llegeixo:

«Los señores Cambó y Ventosa no pudieron marchar anoche a Madrid, por no haber disponibles coches-camas.»

Cotxes-llits, necessiten? Per a dormir?...

Nosaltres que ens creiem que el remordiment no els deixava clucar l'ull!

Són ben despreocupats, tan mateix!

Els barbers de Barcelona han iniciat, aqueixos dies, una altra vaga del ram de afeitar i tallar cabells.

Tan se vall!

No els necessitem pas, en aqueixos temps, als il·lustres rapa-barbes.

Ara rai que venen de fora, a pendre'ns el pell!